

Felle en extreme feeks overrompelt en overtuigt

Eigenzinnige interpretatie Ivo van Hove consequent doorgevoerd

TONEEL Het temmen van de feeks van William Shakespeare door Toneelgroep Amsterdam. Regie: Ivo van Hove. Gezien: 8/5 in de Stadsschouwburg. Aldaar t/m 14/7; 15 t/m 17/9 en 10 t/m 12/11. Daarna Tournee.

Misschien wel het meest vernederende dat je kan gebeuren is dat je in het openbaar in je broek plast. Het overkomt Katharina in *Het temmen van de feeks*, als zij totaal gemaltraiteerd is door haar kersverse echtgenoot Petruchio. En de meest intense uiting van toewijding is waarschijnlijk het opslurpen van de urine van je vrouw – en dat doet Petruchio vervolgens dan ook. In *Het temmen van de feeks*, de heftige nieuwe productie, toont Ivo van Hove hoe radicaal de omgangsvormen tussen feeks Katharina en haar temmer zijn.

Van oudsher wordt Shakespeares *Het temmen van de feeks* opgevat als een komedie waarin een tirannieke man een onuitstaanbaar loeder africht tot een poeslief en volgzzaam vrouwtje. Nu wordt het stuk tegenwoordig ook wel gespeeld als een voorbeeld van een temperamentvol huwelijk – zoals vorig jaar nog bij de Theatercompagnie. Die interpretatie zie je ook terug in de voorstelling van Toneelgroep Amsterdam als Hans Kesting in zijn superieure vertolking van Petruchio op zeker moment vertederd wordt door Katharina's recalcitrante karakter. Maar Ivo van Hove gaat nog een stuk verder: Katharina en Petruchio ontwikkelen zich gaandeweg tot een stel dat zich met hun extreme gedrag afzet tegen hun decadente omgeving.

Om zijn visie op het stuk kracht bij te zetten, situeert Van Hove het stuk in een corpsballenmilieu. Scenograaf Jan Versweyveld ontwierp een kale fabriekshal die de loft is waar Katharina met haar vader en zus Bianca woont, maar ook misschien een anti-kraakruimte is van de brallerige studenten die elkaar beconcurreren om Bianca te trouwen. Ze vormen een luidruchtig, liederlijk gezelschap dat schunnige liedjes lalt en continu aan pijpjes pills lurkt. Zij zijn er bij gebaat dat Petruchio de oudste dochter Katharina trouwt omdat haar vader dan pas Bianca zal uithuwelijken. Kate lijkt echter ontembaar: Halina Reijn speelt haar prachtig als een razend kreng – stampvoetend,

met ogen die vuur schieten en een middelvinger die telkens ophoog wijst. Maar de liefde van Petruchio voor haar is zo sterk dat aan het einde passie en agressie een evenwicht bereiken.

De voorstelling van Toneelgroep Amsterdam is fel en extreem, maar overtuigt op ieder punt, omdat Van Hoves eigenzinnige interpretatie van het stuk consequent is doorgevoerd. Zo speelt Karina Smulders Bianca niet, zoals gangbaar, als een liefvallig poppetje, maar als een wulpse cockteaser. En het leeghoofdige gebras bereikt een hoogtepunt in de bruiloftsscène, een treffende en grimmige parodie op de jaarlijkse Koninginnedagviering. Het is typerend voor Van Hoves omkering van de gangbare lezing dat dan alleen Petruchio een smoking draagt en daarom door het in het oranje uitgedoste gezelschap vanwege zijn ongepaste kleding wordt bekritiseerd. Niet hij maar zijn omgeving gedraagt zich buitensporig.

Het temmen van de feeks is sprankelend vertaald door Hafid Bouazza. De voorstelling maakt deel uit van een vierluik dat Ivo van Hove momenteel over het huwelijk maakt. Hij wil met deze stukken naar eigen zeggen een statement maken over de manier waarop mensen met elkaar moeten samenleven. In de eerste twee producties, *De kruistochten* en *Scènes uit een huwelijk*, was die maatschappelijke interpretatie vergezocht. Maar *Het temmen van de feeks* krijgt ineens een bijzonder overtuigende, geëngageerde lading. De slotmonoloog van Katharina is niet langer een oproep aan de vrouw om haar echtgenoot te gehoorzamen, maar een afrekening met de decadente slemcultuur. Een indringend einde van een overrompelende voorstelling.

PIETER BOTS

**HALINA REIJN SPEELT
KATE PRACHTIG ALS
EEN RAZEND KRENG**

